



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## **Summæ Theologicæ Scholasticæ Et Moralis**

In Quatuor Partes Distributæ

In qua de Incarnatione Verbi & Mysteriis vitæ Christi, nec non de Sacramentis in genere & singulis in specie succinctè & dilucidè tractatur

**Herincx, Wilhelm**

**Antverpiæ, 1675**

Qu. IX. An necessarium fuerit Verbum incarnari?

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72963](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72963)



QUESTIO IX.

An necessarium fuerit Verbum incarnari?

dictum Auctores non satis clarè ostendunt. Ut proinde *Scotista* passim cum *Scoto d. 20. n. 8. & 9.* existiment accedente divinà acceptatione posse saltem excessum demeriti compensari seu adæquari, sic ut satisfactio puri hominis, saltem iusti, vel Angeli de absoluta potentia posset esse condigna ad talem effectum, scilicet remissionem peccati mortalis: sicut divina acceptatio opera iustorum elevat, ut sint meritum condignum præmii alioquin inæqualis.

Neque hinc sequitur quod Deus gratis incarnatus est: sicut Apostolus *ad Gal. 2.* arguit Christum gratis mortuum, si Lex vetus sufficiebat ad iustitiam & salutem. Nam non gratis, sed necessariò est incarnatus, supposità præienti ordinatione, sanè iustissimà. Sicut non gratis, sed necessariò Christus est mortuus & sanguinem fudit, etsi indubiè seposità præienti ordinatione sufficisset effusio unius lachrymæ. Denique etiam seposità ordinatione præienti, poterat deleri peccatum omnino liberaliter; nec tamen inde sequitur, quod gratis, & non necessariò Christus sit incarnatus. Argumentum Apostoli similiter procedit de lege ordinata contra illos, qui loquebantur de efficacia veteri Legi de facto competente.

Dices: Si posset purus homo pro suo vel alieno peccato satisfacere de condigno, vilesceret in æstimatione hominum peccati gravitas; quæ nunc vivaciùs apprehenditur, dum cernitur, pretioso Filii Dei sanguine peccatum oportuisse deleri. Unde inter opera *Cypriani l. de operibus Christi Cardinalibus Tir. de passione Christi* legitur: *Sine hoc holocausto, mortis Christi, poterat Deus tantum condonasse peccatum; sed facilitas veniæ laxaret habenas peccatis æstræibus.* Resp. ad summum inde sequi, convenienter Deum ordinasse hunc satisfactionis modum. Possibilitas autem alterius modi excitare meritò non posset homines ad faciliùs peccandum, qui norunt de facto requiri satisfactionem Dei hominis. Ex parte etiam ipsorum peccantium idem labor & poenitentia tunc posset esse necessaria, quæ nunc. Ad gravitatem quoque peccati dignè pensandam, tunc meritò adhuc sufficere deberet consideratio gravis offensæ infiniti boni, ac pœnæ æternæ, quòdque pro ea non posset exhiberi satisfactio debita, nisi Deo misericorditer acceptante opus puri hominis. Alioquin ipsa exuberans Christi satisfactio à perversis accepta ad laxandas peccatis habenas. Denique holocaustum mortis Christi est, de quo est sermo apud *Cyprianum*: quod tamen non fuisse necessariam ob hoc de absoluta potentia, est indubitatum.

Quodvis autem horum dicatur, certum apud omnes est, magnam esse differentiam inter

Quam negant Varii, signanter Scotista.

91.

Ex quorum sententia non rectè inferitur, Verbum gratis esse incarnatū.

92.

Obiectio.

Responsio.

93.

Differentia inter

89. Incarnatio non fuit Deo necessaria, Etiam supposito peccato, Immo & voluntate liberandi hominem à peccato, Quod potest fieri gratia, Aut requisita solam satisfactione congrua vel imperfecta, Atque esse necessaria fuisse incarnationem, non tamen possibile est mori Christi, 90. Ad idem pro peccato mortali satisfactionem absolutam necessarium fuisse Verbi incarnationem, etiam receptis multis doctrinam.

87. Quod potest fieri gratia, Aut requisita solam satisfactione congrua vel imperfecta, Atque esse necessaria fuisse incarnationem, non tamen possibile est mori Christi, 88. Quod potest fieri gratia, Aut requisita solam satisfactione congrua vel imperfecta, Atque esse necessaria fuisse incarnationem, non tamen possibile est mori Christi, 89. Incarnatio non fuit Deo necessaria, Etiam supposito peccato, Immo & voluntate liberandi hominem à peccato, Quod potest fieri gratia, Aut requisita solam satisfactione congrua vel imperfecta, Atque esse necessaria fuisse incarnationem, non tamen possibile est mori Christi, 90. Ad idem pro peccato mortali satisfactionem absolutam necessarium fuisse Verbi incarnationem, etiam receptis multis doctrinam.



ampla inter  
satisfactio-  
nem puræ  
creaturæ &  
Verbi incar-  
nati.

inter satisfactionem puræ creaturæ & Verbi incarnati. Primò, quòd sicut nulla creatura potest pertingere ad dignitatem Verbi incarnati, sic neque offerre tam proportionatam satisfactionem, quàm Verbum incarnatum obtulerit Deo Patri pro peccatis totius mundi. Secundò, quòd satisfactio Christi adæquaverit, immo longè excesserit debitum culpæ totius generis humani; ut Patres docent, signanter Chrysostomus Hom. 10. in Epist. ad Rom. Et idcirco congruentissimè non disposuit Deus sibi reconciliare inimicum, nisi per obsequium magis gratum, quàm offensa eius erat sibi displicens; & tale obsequium eius, est passio Christi vel meritum eius, inquit Scotus 4. d. 15. q. 7. n. 7. Juxta hæc explicari possunt Patres subinde exaggerantes necessitatem Incarnationis, ut Fulgenius lib. de Incarnat. & gratia c. 4. dicens; Nullatenus humana natura ad auferendum peccatum mundi sufficiens atque idonea fieret, nisi Unione Verbi Dei. Sola namque satisfactio Dei hominis ex dignitate operantis habebat æquivalentiam cum tam generali & gravi debito culpæ, secus est de satisfactione puræ creaturæ seclusâ elevatione operum ipsius. Deinde explicari possunt, quòd loquantur ex suppositione modernæ ordinationis Dei; ob quam nemo omnino, nisi Deus homo, potuit de condigno satisfacere pro peccatis nostris.

QUESTIO X.

De Communicatione Idiomatum inter Deum & hominem, quæ ex Incarnatione est consecuta.

94.  
Communi-  
catio idio-  
matum quid  
ex vi nomi-  
ni,

Oritur ex  
Incarnatio-  
ne

Ratione  
unitatis  
personæ.

95.  
Non consistit  
in reali com-  
municatione

IDIOMA Græcè idem est, quod Latine proprietas. Quare communicatio Idiomaticum ex vi nominis idem est, quod communicatio proprietatum. Accipi tamen generaliter solet pro communicatione quorumcumque prædicatorum.

Hanc esse ortam ex Incarnatione, ita ut quæ Christi sunt, ratione divinæ naturæ, possint dici de homine; & rursus quæ Christo competunt ratione naturæ humanæ, possint prædicari de Deo & de Verbo, apertè tradit Scriptura passim, & Ecclesia in Symbolis ac variis Conciliis contra Nestorianos, qui sicut unionem substantialem, & unitatem personæ in Christo negarunt, sic etiam hanc communicationem inter Deum & hominem sustulerunt, sitpote fundatam in præfata unitate, juxta illud Concilii Francfordiensis in Epist. Synodica: Persona unitas facit, ut quod homo pertulit, Deus pertulisse credatur.

Quæ tamen communicatio idiomaticum juxta fidem non consistit in reali communicatione attributorum divinitatis factâ humanitati, aut contra; prout diversimodè

Hæretici somniant: cum talis communicatio sit impossibilis, & in Incarnatione salva manserit utraque natura, ac utriusque proprietates, cum operationibus utriusque inconfusus. Unde humanitati non est communicata omnipotentia, immensitas &c. ideoque dici nequit omnipotens, immensa &c. Idem est de divinitate cum proportionem.

Certum igitur est in eo communicationem idiomaticum consistere quòd de eodem supposito seu personâ, quæ simul est Deus & homo, verè prædicentur prædicata divina & humana; quæ consequenter verè similiter prædicantur de se invicem. Quod etiam conficitur per hunc syllogismum expositivum: Christus est homo, Christus est Deus, ergo Deus est homo. Quemadmodum album & dulce quia conveniunt eidem lacti; illudque sic expressa connotant, possunt uti de lacte, ita de se invicem prædicari.

Hinc colligitur I. Deitatem & humanitatem, ac utriusque proprietates debere exprimi concretim, ita ut prædicatio non valeret, si utrumque vel alterutrum non exprimitur concretim. Proinde non rectè dicitur, humanitas est deitas, æternitas &c. humanitas est Deus, æternus &c. homo est deitas, æternitas &c. Deitas est homo, passibilis, crucifixus &c. Deus est humanitas, rationalitas &c. Quemadmodum nec verè dicitur, dulcedo est albedo, dulce est albedo; album est dulcedo. Ratio est quia prædicata abstractim expressa non connotant in recto idem suppositum, ratione cuius communicatio idiomaticum verificatur; & alioquin non obstantè Unione hypostatica manent naturæ & proprietates realiter distinctæ: Quæ proinde solum prædicantur de se invicem, quatenus significant idem tertium.

Colligitur II. Prædicata Verbo divino competentia sive ratione Deitatis, sive ratione personalitatis posse verè & propriè in concreto prædicari de homine, dicendo: Hic homo est Deus, æternus, principium Spiritus sancti. Similiter prædicata quæ ratione humanitatis possunt absolutè & simpliciter dici de Christo, etiam verè & propriè posse dici de Deo, sive Verbo divino, dicendo: Deus sive Verbum constat ex corpore & animâ, natum est in tempore ex Virgine, Dominus gloriæ est crucifixus &c. Patet ex dictis. Et confirmatur: Quia hæc propositio est de fide, homo est Deus sive Verbum, similiter hæc, Deus sive Verbum est homo: ergo quidquid de Deo aut Verbo formaliter prædicatur, etiam prædicatur de homine & contra; quia in ejusmodi prædicatione singulari propriè & simpliciter verâ, affirmari potest de subiecto, quod affirmatur de prædicato. Deinde nil ad proprietatem prædicationis deest. Denique tot

Evangelium

proprietas  
factâ uni-  
procè unio-  
in Christi  
nature,

Sed in hoc  
quòd præ-  
dicata divi-  
na & huma-  
na rectè de  
eadem per-  
sona, ali-  
de se invicem  
prædicantur

96.  
Concretim  
expressim

Sic scilicet  
ut connota-  
torem in  
positum,

76.  
Quod ar-  
bitratur  
variis em-  
plis,

Est hæc  
modi præ-  
dicationis  
propria.